

# Om Ukrainakrisen – januari 2022

Spänningarna mellan Ryssland och Ukraina försätter och fördjupas. Moskva har vidtagit omfattande truppsammandragningar kring Ukraina, vilket fått spekulationer om en förestående invasion att ta fart. NATO bidrar till vapenskramlet och även Sverige har vidtagit militära åtgärder, bl a stärkt sin närvaro på Gotland, inför en befarad militär urladdning.

Här har vi samlat artiklar ur svensk vänsterpress som behandlar olika aspekter av Ukrainakrisen, men också uttalanden av socialister från Ukraina och Ryssland om situationen (översatta från engelskspråkiga *International Viewpoint*).

Ukraina har befunnit sig i kris och i konflikt med Ryssland alltsedan 2014. På marxistarkivet finns en ganska omfattande samling med artiklar och dokument som rör Ukraina-krisen (särskilt åren 2014-15), se [Vänsterpress om Ukraina](#).

MF 28/1 2022

## Innehåll

<b>Arbetarmakt</b> .....	<b>1</b>
<i>Uttalande: Krigshotet över Ukraina</i> .....	1
<b>Flamman</b> .....	<b>4</b>
<i>Nato-hetsarna i väst är Putins viktigaste allierade</i> .....	4
<b>Internationalen</b> .....	<b>6</b>
<i>Intern maktkamp pågår i Ukraina</i> .....	6
<b>International Viewpoint</b> .....	<b>7</b>
<i>Ukrainarna är långtifrån ense om NATO. Låt dem själv bestämma</i> .....	7
<i>Dags för internationell antikrigssolidaritet</i> .....	11
<b>Offensiv</b> .....	<b>13</b>
<i>Den stadiga upptrappningen Ryssland-Nato/USA ökar krigsrisken</i> .....	13
<b>Proletären</b> .....	<b>15</b>
<i>Ökat krigsskrammel från USA och Nato</i> .....	15
<b>Revolution</b> .....	<b>17</b>
<i>Kommer Ryssland att invadera Ukraina?</i> .....	17

## Arbetarmakt

### **Uttalande: Krigshotet över Ukraina**

*Arbetarmakt 26/1 2022*

För första gången sedan 1990-talet hörs krigstrummor igen i Europa. Frågan gäller den eskalerande konflikten mellan Ryssland och NATO om Ukraina. Medierna i väst lägger hela skulden på Vladimir Putin och Ryssland som har mobiliserat över 100 000 soldater vid gränsen till Ukraina. Putins ”militära manövrer” syftar till att backa upp hans krav på USA och dess allierade i NATO att Ukraina aldrig ska tillåtas gå med i NATO och att västmakternas trupper och missiler som nu är utplacerade i Östeuropa dras tillbaka.

Putins hot att invadera Ukraina, för att inte tala om en invasion, måste fördömas av alla socialister och demokrater, men det innebär inte i Europa och Nordamerika stöd till NATO-makternas aktioner i denna konflikt, verkliga eller potentiella. Den amerikanske presidenten och den brittiska regeringen hotar med sanktioner som skulle medföra en förlamande ekonomisk blockad av Ryssland, vilket i sig kunde bli upptakten till krigshandlingar. Samtidigt skickar de stora kvantiteter vapen och militär utrustning till den ukrainska regeringen.

Den ukrainska regeringen är själv inte något hjälplöst offer för rysk aggression utan snarare en provokativ hantlangare åt USA och NATO, som vill göra Ukraina till sin frontlinje och integrera landet som en halvkoloni inom EU. Den nationalistiska, västvänliga regimen i Kyiv vill ha vapen för att återerövra regionen Donbas. Eftersom det skulle vara omöjligt om Ryssland var berett att ”ingripa” militärt, hoppas de att trycket från USA, NATO och EU, kombinerat med ekonomiska sanktioner och expansion av NATO, skulle kunna övertyga Putin att ge med sig. ”Republikerna” i Donbas är å andra sidan vasaller åt och kontrolleras av den ryska imperialismen. Även om ingen sida verkligen vill ha en direkt väpnad konflikt mellan Ryssland och NATO, leker båda sidor med elden. Faran för krig mellan världens två starkaste kärnvapenmakter existerar verkligen.

### **Rysslands återkomst**

För Ryssland var 1990-talet ett årtionde av ekonomisk förödelse, som bara kan jämföras med den stora depressionen på 1930-talet, på grund av sammanbrottet för Sovjetunionen och dess planerade ekonomi och som förvärrades av nyliberal ”chockerapi”. NATO:s och USA:s samvetslösa expansion österut med öppet underblåsande av ”färgrevolutioner” för att skapa regimer i grannländerna som är fientliga till Moskva, ledde till en oundviklig reaktion under Vladimir Putin. Ryssland förvandlades åter till USA:s motståndare, en ny imperialism. Tyskland och andra EU-makter försökte, till USA:s förtret, å andra sidan uppvakta Ryssland som en strategiskt ekonomisk allierad.

Kampen om Ukraina var en nyckelfaktor i detta. Euromaidan-rörelsen ledde till en reaktionär kupp, med höger- och fascistmiliser i spetsen, uppmuntrade av Washington, och detta ändrade styrkeförhållandena. USA blev den dominerande makten i Ukraina, med målet att dra in EU-länderna i ett nytt kallt krig genom NATO, och att använda stater som Polen och de baltiska staterna som allierade. Inom Ukraina hade motståndet mot fascistiska krafter i Donbas och på Krim inledningsvis en progressiv karaktär, men det förändrades vart efter de föll under den ryska imperialismens kontroll. Konflikten i Ukraina är idag främst en konflikt genom ombud, även om väst framstår som försvarare av ukrainsk demokrati och Ryssland som angripare.

Efter Maidan, inbördeskriget i Donbas och Rysslands annektering av Krim, frös man fronterna effektivt genom Minskavtalet, vilket var uthärdligt för Ryssland, även om det

innebar förlust av det mesta av dess inflytande i Ukraina, och fördelaktigt för EU, eftersom det begränsade USA:s seger.

Idag gör båda sidor anspråk på att vara emot aggression och för nationell säkerhet och självständighet. I verkligheten är Ukraina bara en detalj i en mycket större och farligare global kamp. Båda sidor hävdar sina egna geostrategiska, politiska och ekonomiska intressen i vad som är en kamp för att åter uppdelas världen mellan USA och EU å ena sidan, dvs. de gamla imperialistiska makterna och, å andra sidan, de nya imperialistiska makterna Ryssland och Kina.

Att invadera Ukraina, bomba Kyiv och inleda ett fullskaligt krig skulle vara ett osannolikt självskadebeteende av Putin, en grotesk missbedömning. Bortsett från en osannolik snabb seger, skulle det inte bara medföra förlamande sanktioner utan också, efter en inledande chauvinistisk förgiftning, ett stort socialt uppror i själva Ryssland som skulle kunna störta Putin och hans krets av oligarker. Dessutom medför alla sådana hot och svarshot globala faror i en period med intensifierad imperialistisk rivalitet som den nuvarande. Vi behöver bara tänka på den potentiella inverkan på situationen runt Taiwan, med överflygningar av militärt flyg och flottor med krigsskepp som redan rör sig i territorialvattnen.

Den nya kapprustningen, upprustningen, den folkliga mobiliseringen runt nationalistiska eller demokratiska paroller som levereras av pressen, teve och sociala medier, har alla sin egen logik, som intensifierar konflikten. Putin försöker helt enkelt öka sin popularitet på hemmaplan genom att återupprätta Rysslands prestige som stormakt, och därmed ansluta sig till "klubben" med USA och Kina. Biden försöker också bevisa att "USA är tillbaka" som världspolis och som samlar europeiska och asiatiska allierade genom att expandera NATO:s skyddsnät och bygga ett motsvarande i Asien.

Ett sekundärt mål för USA (och Storbritannien) är att försvaga varje steg mot större oberoende och självtillit från de två största makterna inom Europeiska unionen, Tyskland och Frankrike. Det faktum att Biden inte konsulterade dem om det snabba tillbakadragandet från Afghanistan, hans sabotage mot Frankrikes avtal om u-båtar till Australien, lanserandet av AUKUS-pakten (militär pakt mellan USA, Storbritannien och Australien) och hans tydliga mål att sabotera Rysslands gasledning NordStream2 till Europa, understryker detta.

USA vrider om armarna på den nya tyska regeringen för att få den att avbryta avtalet om gas eller till och med se till att Ryssland utesluts från det globala elektroniska betalssystemet Swift, baserat i Belgien. Det skulle orsaka kaos för Europa på internationella marknader men knappast beröra USA. Det uppenbarar den närmast diktatoriska makt som Washington fortfarande utövar över världsekonomin, vilket de hittills bara visat i mindre skala mot Iran, Kuba och Venezuela.

När sådana här ultimatum och hot kastas mot varandra, även om avsikten bara är att framkalla en förödmjukande reträtt för en motståndare, blir risken för felbedömningar och ett snubblande in i väpnad konflikt mycket stor. Om inte den här gången, så nästa, kommer "segraren" att uppmuntras till fler segrar och den besegrade kommer att ta första möjlighet till revansch.

Vi måste minnas att sådana här kriser utmärkte årtiondena före nittonhundratalets två världskrig. Om Ryssland faktiskt invaderar Ukraina, även om det bara är de östra gränsområdena, kommer det inte bara innebära ännu mer lidande för Ukrainas folk, det skulle också öka faran för eskalering till en direkt sammanstötning mellan de imperialistiska makterna själva.

## Stoppa krigshotet

Hur ska då socialister och den globala arbetarrörelsen reagera? I ”väst” är socialdemokratins och fackföreningarnas högerledare antingen tysta eller upprepar NATO-regeringarnas ståndpunkter. Eftersom de ser sina egna regeringar genom demokratins lins, ser de Ryssland och Kina som auktoritära, diktatoriska makter som angriper små nationer. För dem rättfärdigar detta socialpatriotism, liksom 1914 eller 1939, eller i de många verkliga krigen under det så kallade kalla kriget. Medan en del reformistiska ledare i Europa i tysthet är motståndare till kriget, därför att de föredrar en annan imperialistisk inriktning för deras länder, dvs. ett närmare förhållande till Ryssland. I Tyskland har det inflytelserikaste av de påstått vänsterinriktade gröna partierna, som liberalerna, blivit uttalade russofober.

Hur är det med de delar av världens arbetarrörelse som kommer från den kommunistiska (stalinistiska) traditionen och som upprätthåller en större grad av fiendlighet till sina ”egna” regeringar, vilka de betraktar som de enda imperialistiska makterna? De lägger enbart skulden för varje potentiell konflikt på USA och NATO. Även om de inte längre ser Ryssland och Kina som det ”socialistiska lägret”, tenderar de att åtminstone se dem som motviker till imperialismen som inte ska behandlas på samma sätt som de verkliga skurkarna.

Revolutionärens ståndpunkt bör i alla länder vara att detta är en konflikt mellan imperialistiska makter och block och att NATO:s expansion in i Östeuropa efter ”kommunismens” fullständiga fall i sig var en aggression. Det visade att de så kallade ”demokratiska” imperialistmakternas prioritet inte var bildandet av verkligt självständiga stater utan att dra in de länder som tidigare dominerats av Sovjetryssland i deras eget system av halvkolonier.

I och med Sovjetunionens sammanbrott upplöste Gorbatsjov och Jeltsin Warszawapakten och antingen bad om att gå med i NATO eller att det skulle upplösas. Även om Ryssland har historiska ”statsskäl” att vara upprört över närvaron av NATO:s missiler och trupper vid sina egna gränser, rättfärdigar det inte, utifrån världens arbetarklass intressen, någon invasion av Ukraina. Förenta staterna förde, vilket bör påpekas, världen till randen av kärnvapenkrig 1962 som svar på placeringen av sovjetiska missiler i Kuba.

USA skyddas av två stora oceaner och känner sig osårbar och kan därför lägga sig i och skapa krigssituationer på alla andra kontinenter i sin strävan att fullfölja sitt ”uppenbara öde” att dominera världen. För närvarande är detta primärt riktat mot Kina, men USA har liknande ambitioner beträffande Ryssland som har avslöjat USA:s svaghet i Syrien.

Ryssland har sannerligen ingen rätt att invadera Ukraina och revolutionära socialister måste otvetydigt fördöma varje sådan handling. Ukrainskt motstånd mot en sådan aggression kan emellertid inte bedömas utanför den övergripande konflikten mellan imperialistiska makter. Regimens handlingar mot den rysktalande befolkningen i östra Ukraina 2014, dess beslutssamhet att gå med i NATO och dess upprepade försök att provocera fram ingripande från NATO, bekräftar att den är ett verktyg för ”västs’ imperialism.

Socialister måste inte bara fördöma NATO:s expansion utan dess själva existens. USA och dess allierade stödde en rad färgrevolutioner (inklusive Euromaidan) för att inrätta västvänliga regimer i Rysslands ”nära utland” vilka potentiellt kunde bli militärbaser för dem.

Det är inte förvånande att Putin, efter att ha känt sig stärkt av Förenta staternas nedgång och dess presidents oberäkneliga politik för att göra Amerika stort igen, försöker återupprätta Moskvas ställning i dess ”nära utland”. Vi stödjer inget av dessa imperialistiska anspråk. De hotar att dra in sina folk och folken i Östeuropa, i hela Europa, och även hela världen, i en oförutsägbar och brutal rad av konflikter.

Frågan om vilken sida som är den inledande angriparen avgör inte den politiska ståndpunkten. Det är i stället en fråga om att bedriva kampen mot krigshetsen på båda sidor genom klasskamp; genom att avslöja konfliktens imperialistiska karaktär och genom att avvisa stöd till vare sig det ena eller andra lägret på grund av att det ena kämpar för demokrati och det andra kämpar mot imperialismen.

Arbetarklassen i Europa, Ryssland och USA behöver mobilisera mot alla dessa krigsrörelser, kräva tillbakadragande av ryska trupper från Ukrainas gränser liksom alla västs vapen, krigsmateriel och personal från Ukraina, Baltikum, Polen m. fl. Vi måste kräva upplösning av både NATO och den ryska organisationen för kollektiv säkerhet och motsätta oss alla existerande eller hotande ekonomiska sanktioner.

Vi uppmanar arbetarrörelsen och fredsrörelsen i Europa, Amerika och Ryssland att gå ut på gatorna och kräva ett slut på alla krigsförberedelser och de massiva ökningarna av militära utgifter som fyller fickorna på vapentillverkarnas miljardärer och oligarker medan vanliga arbetande människor saknar anständiga bostäder och sjukvård.

Att vädja till sådana som Putin, Xi, Biden eller EU och brittiska ledare att förvandla sig från imperialistiska tigrar till pacifistiska lamm skulle emellertid vara fullständigt meningslöst. I slutändan är det bara arbetarklassen som kan göra slut på krigshotet, inklusive hotet om ett tredje världskrig. Arbetare i Ryssland, och i allierade stater som Kazakstan, behöver mobilisera för att störta sina autokratiska härskare och skapa band till sina kamrater i Europa och Amerika.

Ett första steg idag, i alla länder, är att mobilisera oss i miljoner på gatorna, som vi gjorde 2003, för att stoppa rusningen mot krig. Genom att lära oss av dessa mobiliseringar får vi inte stanna vid ett par protestdagar, utan göra allt i vår makt för driva bort krigshetsarna och att arbetande människor tar makten överallt i världen. Dessa brådskande uppgifter visar, ännu en gång, behovet av att arbetarrörelsen samlas för att lägga grunden till en ny, femte international.

**Internationella exekutivkommittén, Förbundet för Femte Internationalen 24 januari 2022**

## **Flamman**

### ***Nato-hetsarna i väst är Putins viktigaste allierade***

**Jonas Elvander**

*Flamman, 4/1 2022*

**De senaste veckorna har Putin förbjudit Rysslands största människorättsorganisation och åter skramlat med vapen längs den ukrainska gränsen. Men hans aggressiva nationalism hade inte varit möjlig utan Natos expansion och dess påhejare i väst.**

USA blev arrogant och självsäkert. (...) De utropade seger i kalla kriget. (...) ”Vinnarna” beslutade att bygga upp ett nytt imperium. Därav idén om Nato-utvidgningen. (...) Hur kan man räkna med jämlika relationer till USA och väst i en sådan position?

Orden hade kunnat vara Rysslands president Vladimir Putins. Men det var hans föregångare Mikhail Gorbatjov som fällde dem i en intervju med rysk tv på julafton, dagen före 30-årsdagen av Sovjetunionens upplösning 1991.

De senaste veckorna har vapenskrålet längs den ukrainsk-ryska gränsen bara stegrats. Ryssland har stationerat över 100 000 soldater i regionen och utfört flera militärövningar över hela landet. Men om man får tro västmakterna har Nato inget med saken att göra. Ryssland ska i

stället vara redo att invadera Ukraina. Varför de skulle vilja göra det just nu verkar vara en mindre viktig fråga att besvara.

Frågar man den ryska regeringen är det dock tydligt vad det handlar om.

– Det USA gör i Ukraina sker precis vid vår tröskel. Och de borde förstå att vi inte har någonstans att fly, sade Putin i sitt årliga jultal.

Inför toppmötet med USA den 10 januari har Ryssland krävt en rad säkerhetsgarantier för att trappa ned. Bland dem ingår ett löfte om att Ukraina inte ska ges medlemskap i Nato och att antalet Nato-trupper stationerade längs alliansens östra gräns ska reduceras.

– Vi behöver långsiktiga rättsligt bindande garantier. Ni vet mycket väl att man inte ens kan lita på rättsliga garantier eftersom USA så lätt drar sig ur alla internationella avtal de tappar intresse för (...) utan att ge några som helst förklaringar, sade presidenten i ett annat tal till en grupp generaler strax före jul.

Putin har ofta för vana att slira på sanningen när det gagnar honom. I detta fall gör han dock inte det. Det senaste exemplet var USA:s beslut i november 2020 att dra sig ur det gemensamma missilförsvarsavtalet Treaty on open skies. Två år tidigare drog sig USA ur ett avtal om nedrustning av kärnvapenmissiler. Men USA:s och västs opålitlighet har en längre historia än så.

När Gorbatsjov gick med på att avgå som president julen 1991, och därmed upplösa Sovjetunionen, hade han enligt egen utsago fått ett [löfte](#) från USA:s dåvarande president George Bush om att inga forna sovjetrepubliker skulle upptas i Nato. Den bilden har bestridits av såväl USA som Nato. I vilket fall så skedde inga geopolitiska förändringar de kommande åren, samtidigt som det nya ryska styret med amerikansk hjälp och valfusk drev igenom en konstitution som gav presidenten närmast [oinskränkt makt](#), såg till att den västtillvände Boris Jeltsin vann valet 1996 och utsatte landet för ett stålbad av nyliberala reformer som fick ekonomin att kollapsa och medellivslängden att störttyka. Men 1999 hade USA kommit på andra tankar och gav Nato-medlemskap åt Polen, Tjeckien, Ungern och Slovenien. Fem år senare utökades alliansen med ytterligare sex öststater.

2008 skedde dock något. I april det året, två månader efter att väst mot Rysslands vilja hade erkänt Kosovo som en självständig stat, hade president George W. Bush bjudit in en rad länder till Rumäniens huvudstad Bukarest. Bush den yngre hade som en av sina sista geopolitiska åtgärder tänkt utsträcka en inbjudan om Nato-medlemskap till Ukraina och Georgien, två länder som direkt gränsar till och har en lång gemensam historia med Ryssland. Putin, som också var inbjuden, vägrade. Frankrike och Tyskland förstod hur provocerande förslaget var för Ryssland, speciellt i fråga om dessa länder, och vädjade om en kompromiss. Resultatet blev att beslutet sköts på framtiden och att ingen färdplan mot medlemskap inleddes.

Men skadan var redan skedd. Strax efter mötet gav Ryssland sitt fulla militära stöd till separatisterna i de georgiska delrepublikerna Abchazien och Sydossetien, som båda hade röstat för självständighet efter Sovjetunionens upplösning, och snart var det rysk-georgiska kriget ett faktum. Sedan dess har dock expansionen bara fortsatt. Sedan 2009 har Nato utökats med Kroatien, Albanien, Montenegro och, förra året, Nordmakedonien.

För Rysslands del innebär detta att landet i princip är omringat av Nato och andra länder som hyser amerikanska militärbaser. Det spelar ingen roll hur många gånger Nato-ledare försäkrar att alliansen inte har några planer på att attackera landet – så länge Ryssland är omringat av en fientligt inställd allians kommer varje utvidgning och manöver att uppfattas som ett inskränkan-  
kande av det egna geopolitiska svängrummet.

Argumentet att Nato behövs för att stå emot Rysslands militära kapacitet är skrattretande. 2021 var Natos samlade budget 1,2 biljoner dollar. Rysslands var 61,7 miljarder 2020 – det vill säga drygt fem procent av Natos samlade försvarsresurser. Rysslands militära utgifter är i själva verket lite mindre än Tysklands, ett land som dessutom inte lever upp till Nato:s mål om att två procent av medlemsländernas BNP ska spenderas på försvaret.

Med detta i åtanke är det särskilt svårt att förstå varför de Nato-vurmande ”realisterna” har så svårt att se saken ur Rysslands perspektiv. Varför skulle landet lägga sig platt när Nato fortsätter att tränga in det i ett hörn? Hur skulle ett annat land agera för att främja sitt nationella intresse i en liknande situation? Det finns ingen seriös teori inom internationella relationer som hävdar att Ryssland borde agera på något annat sätt än det gör.

Mest provocerande är dock att det är precis denna aggressiva säkerhetspolitik som har gjort Putins grepp om makten så starkt. Han har tidigare kallat Sovjetunionens upplösning för ”århundradets största geopolitiska katastrof”. Med det menade han inte att kommunismen borde återinföras, eller för den delen västerländsk liberal demokrati. För maktpolitikern Putin handlar allt om att återupprätta den ryska nationens – eller det han brukar kalla ”det historiska Rysslands” – storhet. I denna propaganda används de delar av den kommunistiska epoken som tjänar regimen medan andra suddas ut. Den senaste bekräftelsen på denna selektiva syn på historien kom förra tisdagen när Rysslands högsta domstol beslutade att förbjuda landets största ideella organisation, Memorial, som arbetar med att kartlägga de brott mot de mänskliga rättigheterna som begicks under stalinismen, med argumentet att den styrs av ”utländska agenter”. Bara dagar tidigare fick en historiker som forskar på samma område ett förlängt fängelsestraff.

Den reaktionära nationalism som har grasserat i efterdyningarna av Sovjetunionens kollaps är ett direkt och förutsägbart resultat av västs kontraproduktiva politik mot de forna ideologiska fienderna i öst. Som alla vet finns det inget bättre sätt för auktoritära ledare att stärka sitt grepp om makten än att samla folket kring sig mot en utländsk fiende. Till skillnad från många andra har den ryska regimen inget behov av att uppfinna några sådana. Med varje utvidgning, med varje militärövning, med varje vapenförsäljning som Nato genomför ges Putin ännu en gratis möjlighet att koppla greppet ännu hårdare om makten.

Så länge amnesin över de egna säkerhetspolitiska felstegen består i västländernas medvetande lär dock inget förändras. Och det är civilbefolkningen i Ukraina, Belarus, Georgien och de andra öststaterna som får betala priset.

## **Internationalen**

### ***Intern maktkamp pågår i Ukraina***

**Per Leander**

*Internationalen* 20/1 2022

Samtidigt som NATO-världen nu presenterar en enad front mot Ryssland för att försvara Ukraina, pågår interna maktstrider inom den ukrainska eliten för fullt. Som numera är standard beskyller de två olika sidorna varandra för att vara Putinagenter. Det handlar om den tidigare presidenten Petro Porosjenko, som på måndagen ställdes inför rätta som ”landsförrädare” av den nye presidenten Volodymyr Zelenskyj.

”Chokladkungen” Petro Porosjenko, som är en av Ukrainas rikaste oligarker, var en av ledarna för den nationalistiska Majdanrevolutionen 2014 och blev därefter landets president. Men nu beskylls han alltså för att vara en rysk agent som samarbetat med ”terroristerna”, det vill säga de rysktalande rebellerna i utbrytarrepublikerna Lugansk och Donetsk i östra Ukraina, efter att ha fortsatt att köpa kol från gruvorna i regionen. Detta trots att det var

Porosjenko som tillsammans med högerextrema miliser drog igång kriget för att försöka återerövra utbrytarrepublikerna, medan Zelenskyj gick till val 2019 och vann som en sorts fredspresident som ville avsluta konflikten.

Nu är rollerna alltså ombytta och den nuvarande presidenten Volodymyr Zelenskyj är den som vill framstå som att han tar i med hårdhandskarna mot landets yttre och inte fiender, såväl verkliga som påhittade sådana. Porosjenkos anhängare anser att hela processen handlar om att Zelenskyj vill krossa en stark politisk motståndare, då Zelenskyj, vars popularitet har rasat stadigt sedan han blev vald, kämpar för att hålla sig kvar vid makten. När han besegrade Porosjenko i valet 2019 fick Zelenskyj hela 73 procent av rösterna, men nu ger opinionsmätningar honom bara ett stöd på runt 20 procent.

Petro Porosjenko, som redan är dömd för flera fall av korrupcion, har under de senaste åren levt i Polen för att slippa undan nya åtal, men återvände till Ukraina i början av året för att samla sina gamla anhängare och utmana Volodymyr Zelenskyj, som han menar inte kan leda landet under ett befarat krig med Ryssland.

## International Viewpoint

### ***Ukrainarna är långtifrån ense om NATO. Låt dem själv bestämma***

**Volodymyr Isjtjenko**

*International Viewpoint* 6/1 2022

Efter veckor av larmrapporter i media om en påstådd rysk invasion av Ukraina kanske konflikten får en chans att lösas med förhandlingar. De offentliga diskussionerna om den nuvarande upptrappningen av konflikten om Ukraina mellan Ryssland och väst är dock ganska ironiska. Åtminstone ytligt riktar de in sig på garantier att Ukraina inte ska ansluta sig till militäralliansen NATO, men NATO är inte bara långtifrån att erbjuda Ukraina anslutning, utan dessutom vill de flesta ukrainare heller inte ansluta sig till den.

Ukraina har inte bara en underordnad roll under utbytet av hot och förhandlingarna om sitt öde. På ett typiskt kolonialt sätt likriktar också kommentatorer ukrainarna och missbedömer de politiska skillnaderna i ett land med 40 miljoner invånare. Tvärtemot den ryske presidenten Vladimir Putins benägenhet att vilja avgöra Ukrainas medlemskap i NATO i en snäv krets av stormakter, twittrade den ukrainske presidenten Volodymyr Zelenskyj nyligen om principen ”Ingenting om Ukraina utan Ukraina”. Men problemet är inte bara att bestämma ”utan Ukraina” utan också att bestämma ”åt” väldigt olikartade ukrainare som om de har identiska åsikter om de avgörande frågor det gäller.

En populär tolkning av Euromaidanrevolutionen bidrar till denna strategiska förklädning. Det sägs att ukrainare från olika regioner, som slogs samman till en modern stat först under Andra världskriget, 2014 till sist verkligen förenades i en medborgerligt inkluderande nation som föddes under revolutionen. Ukrainarnas ”civilisationsval” sägas vara för en västligt geopolitisk inriktning, som de försvarar mot ryska aggressioner som försöker återföra Ukraina till Rysslands inflytelsesfär. Kriget i Donetsbäckenet efter 2014 framställs i första hand som ett krig mellan stater och inte som en direkt fortsättning av den våldsamma inbördeskonflikt som började under Euromaidans sista dagar, redan innan Ryssland hade gjort några militära åtgärder.

I verkligheten var Euromaidan en ofullständig revolution. Den skapade ingen nationell enighet, men de elitgrupper som drog fördel av den måste (tillsammans med de ideologiska hejklacksledarna) upprätthålla denna illusion för att få en inre och yttre legitimitet med hjälp av nedtystande och förtryck. Det ligger alltså i deras intresse att utmåla alternativa uppfattningar om Ukrainas förflutna, nuvarande och framtid som ”icke-ukrainska” eller till



och med ”anti-ukrainska”, även om dessa åsikter delas av många (om än inte de flesta) ukrainska medborgare. Som ett resultat av det berövas dessa ukrainare alltmer sin röst på det offentliga inrikespolitiska och internationella området.

Ukraina har inte bara blivit ett föremål i stormakternas spel. På ett speciellt förödmjukande sätt utnyttjas Ukraina för att dölja imperialistiska intressen och förvanska dem som en ädel strävan. De patosfyllda hänvisningarna till Ukrainas suveränitet motsvaras av en verklighet där landet är mer beroende av utländska makter politiskt, ekonomiskt och militärt än någonsin sedan Sovjetunionens sammanbrott. Det är särskilt nödvändigt att inse Ukrainas mångfald och flytta diskussionen till ukrainarnas intressen, inte bara för en omedelbar nedtrappning av konflikten, utan också för varje hållbar lösning för Ukraina och fred i Europa.

### **Vill ukrainarna gå med i NATO?**

Ryssland kräver järnhårda garantier att Ukraina (och andra före detta sovjetiska stater) inte kommer att ansluta sig till NATO, och att NATO inte ska använda dessa staters territorium för en militär expansion. Det typiska svaret från tjänstemän och observatörer från väst har hittills varit att det är något som NATO och Ukraina ska bestämma, inte Ryssland. Många kommentatorer i väst är besatta av att läsa Putins tankar: hur kommer han att reagera om han inte blir nöjd med svaret på sitt ultimatum? Det motsvaras av de virala motsvarande spekulationerna på motsatta sidan om Biden är beredd att sluta ett avtal med Ryssland. Inte särskilt många är intresserade av vad ukrainarna tycker om allt detta. Vill ukrainarna verkligen gå med i NATO?

Ukrainas status som neutralt land utesluter att det ska gå med i några militära block, och skrevs in i den moderna ukrainska statens grundningsdokument: Ukrainas självständighetsförklaring (som antogs den 16 juli 1990) och konstitution (28 juni 1996). I december 2007, just innan det ökända toppmötet i Bukarest som fastslog att Ukraina och Georgien ”kommer att bli medlemmar i NATO”, var mindre än 20% av Ukrainas medborgare för att gå med i NATO. Majoriteten i Ukraina var splittrad mellan att stöda en militär allians med Ryssland eller bibehålla landets neutrala status utanför alla block.

NATO-medlemskap var, fram till de tumultartade händelserna 2014, bara en viktig fråga för en liten minoritet i det ukrainska samhället. Som ett resultat av Rysslands annektering av Krim och inledningen av kriget i Donetsbäckenet, ökade stödet för NATO-medlemskap till omkring 40%. Men det omfattas inte av en majoritet av ukrainarna.

Två saker bidrog till denna svängning inom den allmänna opinionen. En del tidigare skeptiska ukrainare började se NATO-medlemskap som ett skydd mot fortsatta fientliga aktioner från Ryssland. Men ett lika viktigt skäl till den plötsliga ökningen var att undersökningarna inte längre inkluderade de mest proryska medborgarna i de territorier som inte kontrolleras av den ukrainska regeringen – Krim och Donetsbäckenet. Miljontals ukrainska medborgare har i själva verket uteslutits från det offentliga Ukraina.

I resten av Ukraina minskade stödet för en militär allians med Ryssland kraftigt efter 2014. Men huvuddelen av Rysslands tidigare anhängare blev inte anhängare till NATO utan övergick till att stöda neutralitet, ståndpunkten ”pest på båda husen”. Om man tänker på det, så är det häpnadsväckande att en mycket stor del av ukrainarna är ovilliga att omfamna NATO, trots sju års militära konflikter som till övervägande delen (fel)tolkas som ett krig med Ryssland,.

Innan valet 2019 krävde den tidigare ukrainske presidenten, Petro Porosjenko, förändringar av Ukrainas konstitution för att få landet att gå i riktning mot att ansluta sig till EU och NATO. Det förhindrade inte hans förödande nederlag mot Zelenskyj.

Stödet för NATO i Ukraina varierar mellan olika regioner. En stabil NATO-vänlig majoritet finns bara i de västliga regionerna. Det finns kanske NATO-vänlig övervikt i centrala Ukraina. Men i regionerna i öster och söder är neutralitet mer populärt än NATO-medlemskap, trots det faktum att denna del av Ukraina mest sannolikt skulle ockuperas vid en verklig rysk invasion.

Om stödet för NATO kopplas till olika synsätt på Ukrainas nationella identitet blir frågan särskilt kontroversiell. Många ukrainare ser NATO som ett försvar mot Ryssland. Många andra ukrainare menar att ett NATO-medlemskap skulle innebära att Ukraina skulle förlora en stor del av sin suveränitet till väst, något som de upplever har hänt sedan 2014, samtidigt som spänningarna med Ryssland skulle öka, de interna spänningarna bland ukrainare eskalera och landet dras in i ett av USA:s ”eviga” krig, varav ett alldeles nyligen slutade med ett förödmjukande nederlag.

Det finns en del tecken på att den ryska militära uppladdningen på våren 2021 kan öka stödet för NATO. Det är mycket sannolikt att NATO-anhängarna skulle vinna en möjlig folkomröstning. Men den planerade folkomröstningen är tveksamt giltig för att bedöma vad Ukrainas befolkning föredrar för säkerhetsstrategi, eftersom den begränsar valet till ”ja” eller ”nej” och inte täcker de miljontals ukrainska medborgarna i Donetsbäckenet och Krim, som inte skulle kunna rösta i folkomröstningen men har starka åsikter i frågan. Dessutom är det osäkert hur Ukrainas allmänna opinion skulle reagera på klara budskap från USA som utesluter att skicka trupper för att strida mot Ryssland om det angriper Ukraina, och på möjliga kompromisser under förhandlingarna med Ryssland.

Samtidigt som man kritiserar Putins krav att stormakterna ska få besluta om Ukrainas medlemskap, är det viktigt att inte göra samma felaktiga slutledning och tveksamt pådyvla ukrainarna en önskan att gå med i NATO. Ukrainarna är långtifrån eniga i sitt stöd för medlemskap i NATO. Det är en omtvistad fråga som bara kan lösas på rätt rätt under en politisk process där en stor del av ukrainare med avvikande uppfattningar inte förkastas och stämplas som ”förrädare” eller ”springpojkar” åt den ryska propagandan, bara för att de av goda skäl är skeptiska mot NATO.

### **Utvägen och vägen framåt**

De oppositionella delarna kanske representerar en stor minoritet eller ibland till och med majoriteten bland Ukrainas medborgare, men den har mobiliserats och organiserats dåligt i jämförelse med civilsamhällets nationalistiska och nyliberala delar. De sistnämnda bara utvidgade påtryckningarna på den försvagade ukrainska staten för sina impopulära planer. Den radikaliserade nationalistiska politiken under Porosjenkos styre följdes 2021 av Zelenskyjs sanktioner och hot mot ledaren för ett populärt oppositionsparti, mot mäktiga oligarker och mot större delen av de oppositionella media. Trots kritik om bristande mänskliga rättigheter orsakade det inte någon större offentlig reaktion i väst, till skillnad från förtrycket mot den ryska och belarusiska oppositionen. Många observatörer accepterade en lat säkerhetsförklaring att förtrycket av påstått ”proryska” krafter är oundvikligt eller till och med rättmätigt i ett land som hotas från utlandet. Men Ukraina blir inte starkare genom att fortsätta att begränsa den politiska och offentliga representationen för en stor del av det ukrainska samhället – bara svagare och ännu mer splittrat.

Minskavtalet, som kräver institutionalisering av ett speciellt status för utbrytarområdena i Donetsbäckenet, skulle kunna vara en viktig del av en möjlig lösning för Ukraina. Det skrevs under efter en rad nederlag för den ukrainska militären 2014-2015. Men det har knappt tillämpats sedan dess. Märkligt nog framställer till och med en del anhängare det som en ”motbjudande kompromiss” med ”Rysslands villkor, genomdriven med hjälp av väpnade aggressioner”.

Men det är viktigt att inte se Minskavtalet som något som Putin vill ha, utan som en möjlig väg mot ett mer demokratiskt och pluralistiskt Ukraina, som erkänner och accepterar sin egen politiska mångfald. På samma sätt är avtalet både målet och medlen under denna process. Minskavtalet förutsätter att folket i Donetsbäcken åter blir en rättmätig del av den ukrainska nationen. De har till största delen helt andra uppfattningar om historien och de senaste händelserna, om språkpolitik och internationella allianser, än det nationalistiska politiska och civilsamhället som talar å det ukrainska samhällets vägnar, men bara mycket dåligt representerar dess politiska mångfald. Det krävs en radikal förändring av den förhärskande diskussionen inom Ukrainas allmänhet efter Euromaidan, och arbete för en mer inkluderande definition av den nationella identiteten.

Genom att återbörda de miljontals ukrainska medborgarna i Donetsbäcken till Ukraina, återställer å andra sidan Minskavtalet en del av den ukrainska politikens (nu institutionellt skyddade) förlorade balans, som avvek från den ukrainska allmänhetens uppfattningar och förväntningar. Minskavtalet både kräver och möjliggör en väsentlig dialog om Ukrainas framtid.

Det finns givetvis risker. Det finns ett starkt önskan om fred i det ukrainska samhället, men det är inte populärt med speciellt stadgar om en speciell ställning för Donetsbäcken (som amnesti för soldater eller att ge separatistiska väpnade enheter status som "folkmiliser"). Men det är inte bristen på majoritetsstöd som har varit det främsta skälet till att den ukrainska regeringen har undvikit att följa Minskavtalet, ty det har aldrig varit något hinder för kampanjen NATO-medlemskap och den ännu mindre populära nationalistiska och nyliberala politiken. Viktigare är att de flesta ukrainare stödde Minskavtalet direkt efter undertecknandet 2015, och det trots att det var resultatet av ett militärt nederlag. Om många ukrainare är besvikna nu, så beror det främst på att det knappt skett några framsteg i att ge Ukraina fred, inte på att avtalet i grunden är oacceptabelt.

Ännu viktigare var det öppna hot om våld om uttrycktes av det nationalistiska civilsamhället, och som ledde fram till de så kallade "antikapitulationsprotesterna". Dessas protester var ganska små och stöddes bara av 26% av ukrainarna, medan 41% var klart mot dem. Icke desto mindre bromsade de fortsatta framstegen i att tillämpa Minskavtalet efter de första framgångarna efter Zelenskyjs jordskredsseger i valet 2019.

Men det som står på spel är inte att Ukraina ska "kapitulera", utan det handlar om ett specifikt projekt för att bygga nationen Ukraina, där Ryssland spelar rollen av de viktiga "Andra", gentemot vilka projektets förespråkare uttrycker sin nationella identitet. Problemet med detta projekt är att försöket att förena Ukrainas inre kulturella och politiska mångfald (att upprepa den svåra vägen på vilken de moderna nationerna i väst har byggts sedan 1800-talet) är oförenligt med hur många människor betraktar demokrati idag. Enligt många förmenande är det lika oförenligt som att återupprepa stormaktpolitiken från imperialismens "gyllene tidsålder". Men detta projekt är dessutom näppeligen genomförbart under de nuvarande förhållandena eftersom det inte kommer att stödas av de parallella moderniseringsprocesserna. Det går idag inte att upprepa processen att "förvandla bönderna till fransmän", eftersom kommunistpartiet fullbordade denna uppgift för Ukraina för flera decennier sedan. Det är ingen överraskning att det ukrainska civilsamhällets i grunden antikommunistiska projekt hela tiden har misslyckats att ena landet, trots tre revolutioner under en livstid och återopande av förmenta hot utifrån. Hittills har försöken att främja detta projekt för att bygga nationen inte löst utan snarare intensifierat den politiska representationens djupa postsovjetiska kris.

Det är förvisso möjligt med ett annat, pluralistiskt Ukraina som utvecklas mer formbart och med hjälp av dialog, som en självständig bro mellan Europa och Ryssland. För att nå dit är det avgörande att erkänna Ukrainas politiska mångfald och upprätta förhållanden för att

institutionellt skydda en nationell dialog mellan ukrainare med motsatta uppfattningar. Huruvida det verkligen behövs av någon annan än ukrainarna är en annan fråga.

28 december 2021

Översättning: Göran Källqvist

## ***Dags för internationell antikrigssolidaritet***

### **Uttalande från ukrainska socialister**

*International Viewpoint 20/1 2022*

Kreml har beordrat den ryska armén till gränsen mot Ukraina och hotar att intervensera om USA, NATO och Ukraina inte uppfyller dess krav. Vi ukrainska socialister uppmanar den internationella vänstern att fördöma den ryska regeringens imperialistiska politik och visa solidaritet med folket som har lidit av ett krig som har varat i 8 år, och kan drabbas av ett nytt krig.

### **Den ryska imperialismens återuppståndelse**

Efter Sovjetunionens sammanbrott återstår bara en supermakt i världen – USA. Men inget varar för evigt och nu håller dess hegemoni på att minska. USA:s intervention i Afghanistan och Irak ledde till katastrofala krig för folken i dessa länder och slutade med vanära för USA. Tyvärr har den amerikanska imperialismens nedgång inte åtföljts av uppkomst av en mer demokratisk världsordning, utan **av att det har uppkommit nya imperialistiska rovdjur och fundamentalistiska och nationalistiska rörelser**. Under dessa omständigheter borde den internationella vänstern, som är van att bara kämpa mot väst imperialismen, ompröva sin strategi.

Under de senaste decennierna har den ryska imperialismen återuppstått, och den försöker nu få USA att omfördela inflytelsesfärerna i världen. Fakta visar att det inte leder till något gott för folket att hamna inom Putins Rysslands inflytelsesfär. Just nu finns det ryska trupper i Kazakstan med målet att med våld slå ner det folkliga upproret. Dessa handlingar bekräftar CSTO:s (Fördragsorganisationen för Kollektiv Säkerhet) reaktionära natur. Den skapades inte för att skydda länder från yttre aggression utan för att stärka Kremls inflytande och skydda impopulära regimer från revolutioner. I själva verket skyddar de ryska trupperna i Kazakstan också både amerikanska och brittiska kapitalistiska intressen, som äger en betydande del av oljeindustrin i Kazakstan.

Ryssland har spelat en liknande roll under protesterna i Belarus. Kreml skickade sina propagandister för att ersätta strejkande medarbetare och tillkännagav bildandet av ett reservförband av säkerhetstjänstemän som skulle skickas till Belarus. Precis som på 1800-talet, då det ryska tsardömet var Europas polis, blir Putinregimen nu ett hinder för sociala och politiska förändringar på postsovjetiska områden – alla sociala rörelser inom detta territorium tvingas fundera på hur de ska undvika att bli ett irritationsmoment för Kreml.

Vi uttrycker vår tacksamhet och solidaritet med de ryska vänsteraktivister som går mot Kremls imperialistiska politik och som kämpar för demokratiska och sociala förändringar i sitt land. Bara en revolution i Ryssland och störtandet av Putinregimen kan ge stabilitet, fred och trygghet till de postsovjetiska länderna.

### **Situationen i Donetsbäckenet**

Kreml anklagar de ukrainska myndigheterna för att planera en militär offensiv i Donetsbäckenet, men det är en uppenbar lögn. Zelenskyjs politik efter att han kom till makten tyder på att han efter flera misslyckade försök att uppnå fred, nu har övergivit planerna att förändra något i Donetsbäckenet. Vi fördömer de ukrainska myndigheternas nyliberala och

nationalistiska politik, men det rättfärdigar inte på något sätt Rysslands imperialistiska aggression.

Ryssland anklagar ständigt Ukraina för att inte uppfylla den politiska delen av Minskavtalet, men bryter själv ständigt mot säkerhetsdelen i det. Det senaste exemplet var Rysslands upphävande av OSCE:s [Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa] mandat att övervaka gränsen mellan Ukraina och Ryssland, trots att paragraf 4 i Minskavtalet föreskriver det. OSCE:s representanter har alltid haft ojämförligt mer begränsningar av sin rörelsefrihet längs frontlinjen i de självutnämnda republikerna som kontrolleras av Kreml, men trots dessa hinder har OSCE under senare år rapporterat att just ”DPR” [Folkrepubliken Donetsk] och ”LPR” [Folkrepubliken Luhansk] har begått betydligt fler brott mot villkoren för tillbakadragande av tunga vapen från frontlinjen. Men det viktigaste i klausul 10 i Minsk-2 tillämpades aldrig: ”Tillbakadragande av alla utländska väpnade förband, militär utrustning liksom legoknektar från Ukrainas territorium under övervakning av OSCE. Avväpning av alla olagliga grupper.” Det fanns och finns ryska trupper i Donetsbäckenet, men Kreml förnekar fortfarande detta på ett hycklande sätt.

Tvärtemot en myt som är populär bland en del vänsteranhängare i väst, är regimerna i ”DPR” och ”LPR” **inte resultatet av folklig vilja**. ”DPR:s” och ”LPR:s” ledare är knutna till den Ryska federationens härskande elit och har blivit språkrör för Kremels allra aggressivaste rovgiriga uppfattningar. I själva ”republikerna” förtrycks all oppositionell politisk verksamhet, även den som är mest lojal mot den ryska regeringen.

Samtidigt avindustrialiseras ”republikernas” territorium snabbt. Infrastrukturen förfaller och kollektivtransporterna i städerna monteras ner. Även för företag vars produkter exporteras via den ryska federationen har flera månaders obetalda löner blivit standard. Arbetarprotester kulminerade med kidnappning av aktivister och invasion med militärfordon.

Dessutom har Donetsbäckenet redan blivit en miljökatastrof. Många gruvor stängs utan lämpliga miljövårdsåtgärder, vilket har lett till föroreningar av dricksvattnet. Enligt FN:s beräkningar är Donetsbäckenet det område i hela världen som är mest fyllt av landminor, samtidigt som det är en av Ukrainas mest tätbefolkade delar.

## Vad bör göras?

Nu förnekar Kreml Ukrainas individualitet och möjligheten till direkta förhandlingar mellan Ryssland och Ukraina. Den ryska regeringen vill komma överens med USA och samtidigt fullständigt skuffa undan Ukraina. Men beslutet att lösa konflikten måste tas samtidigt som man tar hänsyn till åsikterna hos de människor vars liv är direkt beroende av konflikten och hur den löses. Ukraina får inte bli en förhandlingsbricka i överenskommelserna mellan två imperialistiska länder.

Vi strävar efter ett fredligt, neutralt Ukraina, men då måste Kreml upphöra med sin aggressiva imperialistiska politik, och Ukraina måste få säkerhetsgarantier som är mycket mer seriösa än promemorian från Budapest som Ryska federationen så flagrant trampade på 2014.

Utan att hysa några illusioner om västregeringarnas politik, som tjänar storkapitalet och deras egna mål, tror vi att dessa regeringar bara kommer att ta hänsyn till det ukrainska arbetande folkets intressen om de pressas till det av progressiva rörelser och allmänheten i dessa länder.

Först av allt är det nödvändigt att äntligen avsluta striderna i Donetsbäckenet och förhindra möjliga provokationer vid frontlinjen, som kan användas som förevändning för en ny intervention. Därför bör den första åtgärden vara att **en fredsbevarande FN-styrka skickas till Donetsbäckenet**. Vi är medvetna om problemet med fredsbevarande uppdrag och minns

att de blå hjälmarna inte alltid har förhindrat massivt våld. Men under nuvarande ukrainska omständigheter är detta ett nödvändigt påtvingat steg.

En långsiktig politisk lösning av konflikten bör komma först efter att säkerhetsfrågorna har lösts. Ett slut på fientligheterna kommer troligen att minska konfliktens svårighet, och efter det kommer det att bli lättare att diskutera möjliga kompromisser. Villkoren för en framtida återintegrering måste också förberedas.

Nästa åtgärder bör vara:

- Fullständigt tillbakadragande av de ryska trupperna från Donetsbäckenet. Ett av de bästa påtryckningsmedlen mot Ryska federationens ledare vore att beslagta egendomar och tillgångar från ryska oligarker och tjänstemän i London och på andra ställen.
- Upprätta ett internationellt program för återuppbyggnad av de krigspåverkade regionerna och hjälp till deras invånare (inklusive genom att konfiskera det som ryska och ukrainska oligarker har plundrat).
- Ompröva den samhällsekonomiska inriktning som väst har föreslagit för Ukraina: istället för de av IMF frampressade nyliberala reformerna måste Ukrainas utlandsskuld avskrivas.
- En mer inkluderande och progressiv humanitär politik i Ukraina, upphör med straffrihet för den yttersta högern i Ukraina och avskaffa lagarna om ”avförstatligande”.
- Garantera mänskliga rättigheter för de som har bott i ”DPR” och ”LPR”, anta lagar om amnesti för de som inte har begått krigsbrott.

Kriget i Donetsbäckenet har krävt tusentals liv och tvingat miljontals människor att lämna sina hem. Hotet om upptrappning hänger över Ukraina som ett Damoklessvärd och inskränker avsevärt möjligheterna för en progressiv politik. Den socialistiska rörelsens framtid i Ukraina är beroende av internationell solidaritet.

10 januari 2022

Översättning: Göran Källqvist

## Offensiv

### ***Den stadiga upptrappningen Ryssland-Nato/USA ökar krigsriskerna***

**Per Olsson**

*Offensiv* 26/1 2022

**De senaste dagarnas eskalering utgör en ytterst riskfylld militär upptrappning av den skarpladdade maktstriden mellan Ryssland och Nato/USA.**

Efter förra veckans resultatlösa toppmöten har ytterligare ryska trupper skickats till Ukrainas gräns, samtidigt som Ukraina har fått nya vapenleveranser från USA samt andra Nato-länder och Bidenadministrationen aviserat att upp till 8,500 USA-soldater ska skickas till östra Europa. Det är en utveckling som har ökat risken för krig.

Behovet av en global kamprörelse mot imperialism, militarism och krigshets är akut. Endast masskamp underifrån kan tysta krigstrummorna.

Under den gångna helgen fick Ukraina ytterligare en vapenleverans från USA som backas upp av att en rad andra Nato-länder sänder ”militär hjälp” till Ukraina. Samtidigt har Ryssland skickat fler soldater till Ukrainas gräns samt styrkor till angränsande Belarus.

**Dagens kris är den värsta** säkerhetskrisen i Europa på 30 år. Ännu ger varken den ryska eller den amerikanska imperialismen, som leder Nato, några indikationer på att man är beredd att lägga band på den råa maktpolitiken. Och även om eskaleringen skulle göra halt och nya förhandlingar kommer till stånd är maktstriden inte övergående. Istället tenderar den att skärpas som en följd av den globala kapitalismens många kriser och regeringarnas nationalism och militarism.

Sedan 2014 har det skett en stadig upptrappning av motsättningarna mellan Ryssland och Väst med Ukraina som epicentrum, men när stormakterna möts är inga representanter från Ukraina inbjudna.

I slutet av 2013 skakades Ukraina, särskilt landets västra del, av folkliga revolter som fortsatte in i 2014 mot den pro-ryske presidenten Viktor Janukovitj, som efter påtryckningar från Putin inte skrivit under det associationsavtal med EU som fanns på bordet.

Det var en spontan folklig revolt, men den kom att kidnappas av de pro-väsliga partier och ukrainska nationalisterna, ivrigt understödda av EU-regeringarna och USA-imperialismen. Efter månader av protester tvingades Janukovitj bort och med honom försvann också en stor del av maktelitens pro-ryska flygel. De pro-väsliga partier som tog över makten förenades i sin ukrainska nationalism och krav på medlemskap i både EU och Nato.

**Som svar på händelserna** åren 2013-2014, som resulterade i att Ryssland förlorade sitt inflytande i Ukraina, annekterade Putinregimen Krimhalvön och understödde de ryska separatisternas i Donbass-regionen som gränsar till Ryssland. Sedan dess har en stor del av Donbassregionen avskilts från Ukraina och inlemmats i Ryssland, som betalar lön och pension samt erbjuder medborgarskap. Trots uppgörelser om vapenvila har det sedan 2014 aldrig rått fred i östra Ukraina, utan ett konstant krigstillstånd där fronterna kantas av skyttegravar som under första världskriget.

Under samma tid har Ukraina fått allt större militärt stöd från USA och 2020 uppgraderades landet partnerskap med Nato. Och så sent som i september förra året övade Nato på nytt i Ukraina.

När Biden och Putin möttes i juni 2021 var det i ett läge där relationerna mellan USA och Ryssland var de frostigaste på 30 år och mot bakgrund av att nya amerikanska sanktioner hade införts mot Ryssland, vars ekonomi ännu inte är större än vad den var 2014.

**De ökade problemen som** Putinregimen möter på hemmaplan och det tilltagande missnöjet, särskilt bland unga, är ett stort skäl till den nuvarande krisen. Med sitt snabba militära ingripande i Kazakstan och den hotfulla utfästelsen att "aldrig tillåta några fler färgrevolutioner" ville Putin både varna den inhemska oppositionen och samtidigt skicka signalen till rivaler samt allierade att den ryska imperialismen inte tvekar till att agera militärt för att skydda eller utvidga sina påstådda "intressesfärer".

Men Putinregimen har med åren inte blivit starkare, utan mer repressiv samt ännu mer präglad av storryskt imperiebyggande och chauvinism; att Rysslands måste erkännas som en stormakt på världsarenan och utnyttja USA-imperialismens försvagning till sin fördel.

I likhet med Trumpadministrationen, fast med andra medel, har Bidenadministrationen målet att göra "USA starkt igen", en paroll som Biden har formulerat som "Det 21:a århundradet ska bli amerikanskt". I denna strävan utgör en "tuff" hållning mot Ryssland en central del.

Men denna hållning har bara eggat Republikanerna, som ser ut att vinna årets mellanårsval och återta makten i kongressen, att kräva en ännu hårdare politik mot Ryssland.

Så sent som för två veckor sedan var det nära att en motion med krav på nya hårda sanktioner mot den ryska gasjätten Gazprom och Nord Stream 2 (den färdigbyggda gasledning som går genom Östersjön och som ska leverera rysk gas till Tyskland) vann tillräckligt många röster för att antas av kongressen. Det var bara med löftet om att vi ska svara med ett eventuellt militärt ingripande från Ryssland ”med alla sanktioners moder” som Bidenadministrationen lyckades få tillräckligt många Demokrater på sin sida och förhindra att Republikanernas motion antogs.

**Även om den nuvarande** eskaleringen pausas för att ge tid och plats till nya toppmöten och en uppgörelse som dämpar krigshetsen hotar de kvarvarande spänningarna att ge upphov till nya kriser.

Oavsett den omedelbara utgången kommer krisen att förstärka militariseringen av östra Europa och Östersjöområdet.

Det svar som S-regeringen har gett på krisen i form av förstärkt Nato-politik och militär mobilisering varslar såväl om kraftigt ökade försvarsanslag som om en upptrappad borgarkampanj för ett svenskt Natomedlemskap. Nato-frågan kan mycket väl bli en stor fråga i höstens val.

Genom sin uppslutning bakom Nato/USA bidrar regeringen och det svenska etablissemang till det skarpladdade läget och militariseringen av det område man beskriver som ”vår närhet”.

”**Ned med vapnen – för arbetarsolidaritet och storstrejk** om så krävs för att säkra fred” var det svar som den socialistiska ungdomsrörelsen i Sverige gav till den storsvenska högerens krigshets mot Norge 1905. Det motstånd som då organiserades vann fred med Norge. Visst är läget annorlunda idag, men uppgiften att börja bygga en liknande rörelse kan inte vänta och det kräver en självständig politik – inget stöd till Putin eller regimerna i Väst, som förenas i att de tjänar kapitalismen och vars krigshets också syftar till att stärka förtrycket på hemmaplan.

Alla utländska trupper måste dras bort från Ukraina och dess gräns samt från östra Europa.

**Eller som Sotsialistitjeskaja Alternativa, Rättvisepartiet Socialisternas systerparti i Ryssland, skriver:**

”För att faktiskt stoppa det hotande kriget krävs en global rörelse, massdemonstrationer och till och med strejker i USA, Ryssland och Natoländerna.

Men som tidigare antikrigsrörelser har visat räcker det inte ens med enorma globala protester på gator och torg. Vi behöver bygga upp starka politiska rörelser som kan ta upp kampen mot de kapitalistiska eliterna som tjänar på krig och som reser krav på att oligarkernas bolag och rikedomar ska bli offentligt ägd egendom under demokratisk styrning. Mot de kapitalistiska, imperialistiska krigshetsarna – för ett demokratisk och socialistiskt Europa i en socialistisk värld.”

## **Proletären**

### **Ökat krigsskrammel från USA och Nato**

**Marcus Jönsson**

*Proletären 25t/1 2022*

**USA trappar upp krigshetsen mot Ryssland genom att ställa trupper i beredskap och evakuera ambassadpersonal i Kiev. Storbritannien följer efter och skickar Saab-tillverkade pansarvärnsrobotar till Ukraina.**



Natos upprustning i och runt Ukraina har stegrats betydligt den senaste veckan, med förevändningen att stå emot de trupper som Ryssland har på sin egen sida gränsen.

I slutet av förra veckan kom beskedet att Estland, Lettland och Litauen skickar vapen till Ukraina, ett tillkännagivande som USA:s utrikesminister Tony Blinken gav sin fulla välsignelse på Twitter i lördags.

**Sedan dess har Pentagon** i måndags meddelat att USA ställer 8.500 man på hög beredskap. Det är en klar upptrappning från USA:s regering, som också kallat hem anhöriga till sin ambassadpersonal i Ukraina, på grund av påstådd "aggression" från rysk sida.

Trots att Moskva fortsätter upprepa att Ryssland inte på något vis hotar Ukraina utan bara vill ha svar från USA och Nato på sina förslag till gemensamma säkerhetsgarantier, där det ingår att Nato förbinder sig att inte utöka krigsalliansen österut.

**Till och med Ukrainas** dramatiskt lagde president, komikern och skådespelaren Volodymyr Zelenskyj – som valdes till president efter att ha spelat rollen i en tv-serie, hans enda tidigare politiska "erfarenhet" – ska ha vänt sig emot evakueringen. En källa nära presidenten, som inte ser något hot mot huvudstaden, sa till den amerikanska nättidningen BuzzFeed News att den amerikanska ambassadpersonalens anhöriga "är säkrare i Kiev än i Los Angeles".

Från det ukrainska utrikesdepartementet kom ett mer diplomatiskt uttalande: "Medan vi respekterar utländska nationers rätt att försäkra sig om sina diplomatiska beskickningars säkerhet menar vi att ett sådant steg är överilrat och ett exempel på överdriven försiktighet", twittrade talespersonen för utrikesdepartementet Oleg Nikolenko.

Zelenskyj ska enligt Buzzfeeds källa ha blivit besviken på vad han ser som ett "löjligt" beslut från Washington, som inte heller följts av EU. Det passar dock väl in i USA:s politik att skjuta Ukraina framför sig mot Ryssland. Som bland annat journalisten Pepe Escobar uttryckt det: i ett krig mot Ryssland kommer USA att kämpa till Ukrainas siste man.

**Storbritannien har också** skickat stora mängder krigsmateriel till Ukraina, och det passar onekligen den hårt ansatte Boris Johnson väl att få fokusera på något annat för en stund än de hemliga fester som hållits på Downing Street mitt under hård coronanedstängning, och som kan bli hans fall som premiärminister.

Flera brittiska tidningar har uppgett att en del av vapenlasterna består av svenskutvecklade pansarvärnsrobotar. Det rör sig om Saabs modell Robot 57, som avfyras från axeln och ska kunna slå ut en stridsvagn med ett enda skott. Saab har exporterat Robot 57 till Storbritannien sedan 2002, men varken Saab eller försvarsminister Peter Hultqvist vill kommentera om det är Robot 57 som britterna skickat till Ukraina.

**Även i Storbritannien går** krigspropagandan på högvarv, och det brittiska utrikesdepartementet är lika upphetsat och fantasifullt som den svenska försvarsmakten vid en bra ubåtsjakt. Förra veckan varnade UD med utrikesminister Liz Truss i spetsen för att Ryssland planerar att genomföra en statskupp i Ukraina och installera en prorysk regering. Alltså i samma Ukraina där USA och västmakterna faktiskt lät genomföra kuppen 2014 och installerade en västvänlig regering.

Den utpekade huvudaktören Jevheij Murajev har skrattat bort anklagelsen och påpekat att han inte är särskilt uppskattad i Kreml, som har avfärdat påståendet som desinformation.

**Under tiden har ett antal** Natoländer aviserat att man är beredda att skicka fartyg och flygplan till Baltikum, Rumänien och Bulgarien. Däribland Danmark som skickar en fregatt till Östersjön och stridsflygplan till Litauen. Den sansade rösten i församlingen är Tyskland,

som stoppat leveransen av tysktillverkade vapen från Estland till Ukraina och istället förordar diplomati för att lösa krisen med Ryssland.

## Revolution

### ***Kommer Ryssland att invadera Ukraina?***

**Jack Halinski-Fitzpatrick**

*Revolution* 28/1 2022

**Under de senaste månaderna har världens massmedier fyllts av diskussioner om ett nytt krig i Europa. Enligt USA har Ryssland flyttat mer än 100.000 soldater till gränsen mot Ukraina. De genomför också gemensamma militärövningar med Vitryssland (Belarus). USA och Nato har haft en rad samtal med Ryssland men hittills har inget av dem löst situationen. Vad kommer Putin att göra?**

Det är mycket spekulationer om vad Putin har för avsikt att göra. För det första måste vi varna för att alla påståenden om en "nära förestående rysk invasion" som högljutt basuneras ut av västmedierna bör tas med en stor nypa salt. Dessa historier har uppfunnits av CIA i syfte att påverka den allmänna opinionen. Än mindre trovärdiga är påståendena från Zelenskijregeringen i Kiev om bland annat att ryssarna förbereder en "falsk flagg"-operation för att rättfärdiga ett militärt ingripande. Det vi bevittnar är ett propagandakrig och bör bedömas därefter. Detta gäller naturligtvis även uttalanden från Putin och Rysslands utrikesminister Sergej Lavrov.

Kommentatorer i väst har pekat på en lång [essä](#) som Putin skrev i juli förra året, där han beskrev Ryssland och Ukraina som "ett folk". Andra pekar på [uttalanden från Lavrov](#) som anklagar Nato för att vara ett "projekt som syftar till att ta över de *territorier* som lämnades försvarslösa när Warsawapakten och Sovjetunionen kollapsade" (min kursiv). Detta är, [påstår vissa](#), bevis för att "Putin vill ha tillbaka imperiet".

Rysslands armé är uppenbart överlägsen Ukrainas och skulle kunna invadera landet relativt enkelt om den bestämde sig för det. Chefen för Ukrainas militära underrättelsetjänst [ska ha sagt](#) att "det finns inte tillräckliga militära resurser för att slå tillbaka ett fullskaligt angrepp från Ryssland om det börjar utan att vi har stöd från västliga styrkor". Samma artikel citerar Rob Lee, en före detta amerikansk marinsoldat, som sade att ryska missiler skulle kunna "tillintetgöra en betydande del av Ukrainas militär på mindre än en timme".

Men även om det kanske kan gå att genomföra en invasion relativt enkelt, är det mycket svårare att hålla sig kvar i eller ta över ett land. Detta såg vi med USA:s invasion av Irak och Afghanistan. Putin skulle behöva överväga risken för att ställas inför ett lokalt uppror. Opinionsundersökningar har visat att [58 procent av alla män](#) eller [en tredjedel av alla medborgare](#) skulle vara beredda att slåss mot Ryssland i händelse av en invasion. *New York Times* citerade också [en ukrainsk befälhavare](#), Oleksandr Pavlyuk, som påstod att landet skulle starta ett "partisankrig" om det blev nödvändigt.

Det står klart att en betydande del av den ukrainska befolkningen skulle vara motståndare till en rysk invasion. Sedan Maidanprotesterna 2014, som ledde till Janukovyjtjregeringens fall, har den ukrainska staten främjat reaktionär ukrainsk och antirysk nationalism och högerextrem ideologi. Stödet för Nato växte enormt åren efter Rysslands annektering av Krimhalvön. Enligt [en opinionsundersökning](#) nyligen skulle 60 procent av alla ukrainare rösta för ett Natomedlemskap i en folkomröstning, även om landet är splittrat längs geografiska

linjer där de västliga och centrala delarna är tydligt för, medan öst och syd med liten marginal är mot (opinionsundersökningen innefattade bara de delar av Donbass som står under Kievs kontroll). Det är därför osannolikt att Ryssland skulle kunna införliva Ukraina med vapenmakt.

Fred Kagan, en före detta professor i militärhistoria vid den amerikanska militärens skola i West Point, [uppskattar](#) att en ockupation av Ukraina skulle kräva en soldat för var tjugonde invånare, för att bekämpa motståndet. Det skulle innebära att det behövdes en styrka på 325.000 bara för att hålla Kiev och Ukrainas viktigaste städer i syd och öst. Det är inte troligt att Putin kommer att vara villig att betala ett så högt pris.

## Vad vill Putin?

Ryssland har ställt krav på USA och Nato, [bland annat](#) att de ska avstå från militär verksamhet i det forna östblocket, inte stationera missiler inom räckvidd för att nå Ryssland och ett stopp för Natos expansion österut.

Västmedia har framställt dessa krav som helt orimliga, men det är rent hyckleri. 1989 [lovade](#) USA:s dåvarande utrikesminister James Baker att "det inte kommer att bli någon expansion av Nato ... en enda tum österut". Sedan dess har Nato expanderat 100 mil österut och dessutom lovat att både Ukraina och Georgien kommer att bli Natomedlemmar i framtiden.

rens skola i West Point, [uppskattar](#) att en ockupation av Ukraina skulle kräva en soldat för var tjugonde invånare, för att bekämpa motståndet. Det skulle innebära att det behövdes en styrka på 325.000 bara för att hålla Kiev och Ukrainas viktigaste städer i syd och öst. Det är inte troligt att Putin kommer att vara villig att betala ett så högt pris.

## Vad vill Putin?

Ryssland har ställt krav på USA och Nato, [bland annat](#) att de ska avstå från militär verksamhet i det forna östblocket, inte stationera missiler inom räckvidd för att nå Ryssland och ett stopp för Natos expansion österut.

Västmedia har framställt dessa krav som helt orimliga, men det är rent hyckleri. 1989 [lovade](#) USA:s dåvarande utrikesminister James Baker att "det inte kommer att bli någon expansion av Nato ... en enda tum österut". Sedan dess har Nato expanderat 100 mil österut och dessutom lovat att både Ukraina och Georgien kommer att bli Natomedlemmar i framtiden.



Foto: kremlin.ru, Wikimedia Commons

Ryssland uppfattar denna militärallians som ett hot. Ukraina är också en av de största mottagarna av militärt stöd från USA. Sedan 2014 har de fått [2,5 miljarder dollar](#). Man kan bara föreställa sig hur USA:s regering skulle reagera om Kanada eller Mexiko anslöt sig till en militärallians med Ryssland eller Kina. Efter att ha skrivit under INF-avtalet om att avskaffa medel- och kortdistansrobotar 1988, bröt USA ensidigt avtalet 2019.

USA klagar om de heliga principerna "nationellt självbestämmande" och "gränsernas okränkbarhet"... men bara när det passar dess egna imperialistiska intressen. USA är det mäktigaste imperialistiska landet på planeten och har aldrig tvekat inför att avlägsna regeringar och invadera länder för att försvara sin egen kapitalistklass intressen.

De kastade sig in i krig i Irak och Afghanistan och har hela tiden betett sig aggressivt mot Ryssland. Nato har omgett landet med militärbaser, och de har organiserat "färgrevolutioner" i länder som Georgien och Ukraina som installerat västvänliga regimer. Maidanrörelsen provocerades fram av den tyska och amerikanska imperialismen. Detta rubbade balansen mellan Ryssland och väst i Ukraina genom att hota att skära av Ryssland från Ukrainas ekonomi, som av historiska skäl har starka band med Ryssland.

Putin, som försvarar den ryska kapitalistklassens intressen, vill helt klart pressa tillbaka Nato. [Kriget i Georgien](#) 2008 var en vändpunkt i det avseendet. Efter flera år av förnedring från imperialisterna i väst satte Ryssland ned foten. Det fanns inte mycket som USA kunde göra.

På samma sätt var det med Obamas så kallade "röda linjer" i Syrien 2013. I det fallet var väst inblandade i en kampanj för att understödja ett islamistiskt uppror för att störta Assad, som varit en trogen allierad till Ryssland. Det blev dock snabbt tydligt att USA inte var villiga att sätta in markstyrkor för att avsluta jobbet. Ryssarna insåg att det var fritt fram att intervensera för att stötta upp Assadregimen och bibehålla Rysslands enda militäranläggning vid Medelhavet. USA kunde bara se på medan Ryssland och Iran krossade deras jihadistiska proxystyrkor i Syrien.

Detta följdes kort därefter av annekteringen av Krimhalvön 2014, som också har en viktig strategisk och historisk betydelse för den ryska härskande klassen. Washington protesterade och hotade Ryssland med att det skulle få konsekvenser. Trots att man införde sanktioner

förblir Krim en del av den ryska federationen åtta år senare, och det finns mycket litet som USA kan göra åt saken.

Allt detta har gett Putin mod och drivit på hans ambitioner om att återupprätta Ryssland som den viktigaste regionalmakten i Östeuropa och Centralasien. Detta stegrades efter att han intervenerade för att stötta upp regimerna i Belarus och Kazakstan, vilket ökade båda ländernas beroende av Ryssland.

Efter USA:s nederlag i Afghanistan anser Putin att tiden återigen har kommit för att hävda den ryska kapitalismens intressen och göra motstånd mot väst. Som en typisk gangster använder han hot på världsscenen för att få ett övertag. [Politico påstår att](#) han sade till diplomater i november att ett visst mått av anspänning skulle tvinga väst att ta Ryssland på större allvar. Syftet med att flytta ett stort antal trupper till den ukrainska gränsen är att uppnå just det.

Det spekuleras redan i [en cyberattack](#) som tog ned 70 av den ukrainska regeringens webbplatser på order av Putin. Ryssland har också genomfört stridsövningar med soldater och pansarvagnar medan samtalen ägde rum, och det rapporteras nu om ytterligare [övningar i Vitryssland](#). Putin hotar Ukraina för att tvinga USA och Nato till förhandlingsbordet för att diskutera ett tillbakadragande av Natos styrkor från Östeuropa, och att Minskavtalet ska genomföras (det fredsavtal som undertecknades med Ukraina om landets östliga regioners status, vilket skulle konsolidera Rysslands inflytande i landet).

Även om en fullskalig ockupation är utesluten, är det inte bara tomma hot från Putin. Det är möjligt att Ryssland skulle kunna lansera ett "mindre krig" eller en precisionsattack mot ukrainska militäranläggningar. Kommentatorer i väst säger att detta skulle kunna innefatta en [fullständig annektering](#) av Donbassregionen, som redan kontrolleras av proryska styrkor, skapandet av en landväg till det tidigare annekterade Krim, eller att man återupplivar det så kallade "Nya Ryssland"-projektet, som skulle innebära ett försök att "skära av Ukraina från Svarta havet".

Men det framstår som osannolikt att Putin skulle vilja annektera Donbass. Att lämna dessa regioner som de är i dag – i praktiken kontrollerade av Ryssland men fortfarande en del av Ukraina – ger Putin ett betydande inflytande i landet. På motsvarande sätt skulle "Nya Ryssland"-projektet innefatta att ta staden Odessa, en stad med över 1 miljon invånare, varav [68 procent](#) är etniska ukrainare, vilket skulle bli kostsamt och sannolikt även föra med sig ett motstånd mot ockupationen. Det framstår därför som att om – och det är ett stort om – Putin skulle gå i riktning mot ett militärt ingripande, så skulle det mest troliga vara att det syftade till att skapa en landkorridor som förenar Donbass med Krim.

Putins andra motiv är uppenbart att elda på den ryska stormaktsnationalismen i ett försök att avleda folk från problemen på hemmaplan. Putin kunde rida på vågen av en oljeboom i många år, då [förtroendet](#) för honom låg på omkring 70 procent. Detta växte till 85 procent efter den chauvinistiska stämningen som följde annekteringen av Krim. Men hans popularitet har börjat dala, och låg strax över 50 procent 2020 – enligt vissa undersökningar till och med ännu lägre.

Detta beror på flera olika faktorer. Coronapandemin har dödat omkring 320.000 ryssar enligt de officiella siffrorna. Med de fallande oljepriserna efter krisen 2008 har den ryska ekonomin också hamnat i svårigheter. Detta innebar att reallönerna föll med 11 procent 2013–2020. Dessutom ligger inflationen på över 8 procent, vilket försämrar arbetarklassens levnadsstandard ytterligare. Detta var den verkliga anledningen till de protester som utlöstes av arresteringen av Navalnyj förra året, och till det dåliga resultatet för Putins parti Enade Rysslands i valet.



En del av motivet är därför sannolikt ett försök att få liv i reaktionära nationalistiska stämningar för att stävja den växande ilskan inom den ryska arbetarklassen. Men att använda hotet om krig för att piska upp nationalism är en helt annan sak än att faktiskt ge sig in i ett utdraget och kostsamt krig, vilket skulle få motsatt effekt. Detta är ytterligare en anledning till att en fullskalig invasion är högst osannolik: det skulle inte gynna Putin.

### USA:s svaghet

USA-imperialismen har hittills inte mött Ryssland med särskilt mycket mer än prat. Vita husets pressekreterare Jen Psaki avvisade Rysslands krav och [förklarade](#) att de inte skulle "kompromissa om de grundläggande principer som den europeiska säkerheten är byggd på". USA:s utrikesminister Antony Blinken [utropade](#) att USA var "redo att svara kraftfullt på ytterligare rysk aggression".

När man tittar närmare på saken ser man att detta kraftfulla svar enbart handlar om "kraftfulla ekonomiska åtgärder", "ytterligare försvarsmateriel till Ukraina" och ett löfte om att "stärka våra Natoallierade på östflanken". På samma sätt har Natos generalsekreterare Jens Stoltenberg [utropat](#) att "vi har trupper, vi har styrkor", men underlåtit att presentera några detaljer om vad mer exakt det är som de skulle kunna göra. Joe Biden har också [framhållit](#) att det är "uteslutet" att USA skulle gå in med sin militär för att försvara Ukraina.



Bild: NATO, Flickr

USA-imperialismens relativa försvagning, som i detta fall avslöjas genom dess ovilja att gå in med marktrupper, leder den till en reträtt, vilket försvagar den ytterligare. På en presskonferens den 19 januari [påpekade](#) Biden att hans "gissning" var att Putin "skulle gå in". Men han tillade att västs svar skulle bero på "vad [Ryssland] gör. Det är en sak om det är ett mindre intrång och sedan måste vi [Nato] bråka om vad vi ska göra och inte göra".

Från USA-imperialismens synvinkel bör skillnader med deras europeiska allierade inte diskuteras öppet. Men på grund av USA:s svaghet kan de inte tvinga igenom en enad linje

från Nato som svar till Ryssland. Detta visades också av att den franska presidenten Emmanuel Macron nyligen uppmanade till enskilda samtal mellan EU och Ryssland.

USA är uppenbart bekymrade över att deras svaghet ska visas upp inför världen, vilket är anledningen till att vissa delar av USA:s härskande klass kan luta mot en mer oförsonlig hållning. Men det finns gränser för vad de faktiskt kan göra. Efter två påfrestande krig i Irak och Afghanistan finns det ett massivt motstånd mot krig i USA. Allt detta återspeglar USA-imperialismens relativa nedgång, och att den inte längre kan agera världspolis på samma sätt som tidigare. Den kan inte tvinga sina allierade att agera enat, och det har uppstått ett manöverutrymme för mindre makter där de kan visa sina muskler på regional skala.

## Sanktioner

Det enda USA och Nato kan göra är ytterligare sanktioner. Diskussionerna har handlat om allt ifrån att utesluta Ryssland från betalsystemet Swift, vilket skulle försvåra för landet att agera på världsmarknaden, till att blockera importen av varor som smartphones och bildelar, eller att skrota gasledningen Nord Stream 2 som ska transportera rysk gas direkt från Ryssland till Tyskland utan att den behöver passera genom Ukraina.

Om Ryssland hade bestämt sig för att invadera Ukraina, så hade sanktioner inte räckt för att stoppa det. Trots att sanktionerna [uppskattas](#) ha minskat tillväxten med omkring 2,5–3 procentenheter per år har de inte uppnått sina mål. Många av sanktionerna infördes i kölvattnet efter annekteringen av Krim, men de har helt misslyckats med att få Putin att backa från annekteringen.

Som *Financial Times* [förklarar](#), har den ryska staten försökt minska sitt beroende av det globala finansiella systemet. Vad detta innebär är att sanktioner faktiskt riskerar att drabba EU hårdare än Ryssland. EU importerar över 40 procent av sin gas och en fjärdedel av sin olja från Ryssland. Att stänga ute landet från betalsystemet Swift eller att stoppa Nord Stream 2 – särskilt i en situation med kraftigt höjda gaspriser – framstår inte som särskilt attraktivt för EU:s ledare.

Detta gäller i synnerhet för Tyskland, det viktigaste kapitalistiska landet i Europa, och det land som är mest ekonomiskt beroende av Ryssland. De tyska kapitalisterna är inte särskilt entusiastiska inför sanktioner och Berlin har anammat en avgjort mindre stridslysten inställning än Washington. Den tyska flottans befälhavare tvingades avgå för att han sagt detta offentligt, när han sa att Krim status inte kommer att återställas och att Putin vill "och förtjänar antagligen" att "behandlas med respekt". I en intervju med tidningen *Süddeutsche Zeitung* sade Tysklands förbundskansler Olaf Scholz att alla sanktioner som infördes mot Ryssland i händelse av en invasion av Ukraina måste vara "genomtänkta" eftersom "ingen ska ha några illusioner om att det finns några åtgärder som inte får konsekvenser för oss". Detta vid en tidpunkt när Washington vill att deras europeiska allierade ska hantera Ryssland så att de kan fokusera på Kina.

När det kommer till att blockera Rysslands import av teknologi, räcker det med att vissa länder är beredda att bryta mot en sådan blockad för att hela företaget ska bli helt ineffektivt. USA kan försöka blockera smartphones eller vad de vill från att komma in på den ryska marknaden, men det är enkelt att föreställa sig att Kina skulle vara mer än villiga att kliva in och täcka upp för detta.

## Kan de komma överens?

Frågan nu är: vart är denna situation på väg? USA:s [främsta mål](#) är, enligt deras nationella säkerhetsrådgivare Jake Sullivan, att "avskräcka en rysk militär invasion av ytterligare ukrainskt territorium". USA-imperialismen vill bibehålla sin kontroll över Östeuropa, men för att kunna rikta sin uppmärksamhet mot Kina förflyttar de just nu tyngdpunkten bort från

Europa och Mellanöstern. Detta skapar möjligheter för Ryssland att göra motstånd mot vad de ser som en hotfull framryckning från väst.

USA är ovilliga att använda sina trupper för att försvara Ukraina militärt, och sanktioner kommer inte att räcka för att få Putin att retirera, vilket innebär att de kommer att tvingas till ytterligare eftergifter. Det viskas redan om detta. Som *The Economist* påpekat, lämnar det tidigare citerade uttalandet från Sullivan öppet för möjligheten att Ryssland annekterar de regioner som vill bryta sig loss från Ukraina. Det har också pratats om att USA överväger en minskning av sina styrkor i Östeuropa. Detta förnekades av Biden, men Antony Blinken var [svävande](#) när han svarade på frågor om tunga vapen i Polen i CNN. Andra, såsom den före detta högste direktören för Rysslandsfrågor i det nationella säkerhetsrådet, har [föreslagit](#) att Nato formellt skulle kunna åta sig att förhindra att Ukraina går med i Nato under ett bestämt antal år.



Bild: public domain

Vid sidan av hotet om sanktioner har Nato varit beredda att erbjuda vissa [eftergifter](#) i fråga om "vapenkontroll" och att göra mer ansträngningar för "genomskinlighet i fråga om militär aktivitet". På samma sätt har en högt uppsatt rådgivare till Vita huset avslöjat att USA varit villiga att "utforska ... ömsesidiga begränsningar i storleken och omfattningen på militärovnings". Detta [avfärdades](#) av den ryska förhandlaren Sergej Ryabkov, som sade att samtalen kommit in i en "återvändsgränd", eftersom dessa eftergifter inte tillmötesgick Kremles viktigaste krav. Med andra ord anar Ryssland att de kan vinna ännu större eftergifter.

På den senaste [presskonferensen](#) efter de misslyckade samtalen med Ryabkov presenterade Biden det senaste om de eftergifter som de kan gå med på. Enligt presidenten skulle Rysslands två viktigaste önskemål vara att Ukraina "aldrig ska bli en del av Nato" och att det inte ska finnas några "strategiska vapen stationerade i Ukraina". Vad gäller det andra kravet sade han att "vi kan nog komma fram till en lösning". I frågan om huruvida Ukraina skulle



kunna gå med i Nato, påpekade han att detta "på kort sikt" var "inte särskilt sannolikt" och att detta innebar att "det finns utrymme för att lösa frågan om han vill göra det". Han påpekade också att ett toppmöte med Putin var "en möjlighet".

Att Ryssland inte kommer att pressas tillbaka av sanktioner och att USA är ovilliga att förplikta sig att försvara Ukraina militärt är redan det en seger för Ryssland och Putin. Detta visades tydligt på ett möte mellan Blinken och Lavrov den 21 januari. Biden beskrivs nu som "helt villig" att ta upp samtal med Putin. Putin verkar å andra sidan beredd att låta Biden vänta, och Lavrov sade att framtida samtal skulle kräva "seriösa förberedelser". Att få till stånd ett toppmöte med USA:s president är i sig en seger för Putin.

Den mest sannolika utgången är därför att de pågående samtalen mellan USA och Ryssland slutligen leder till att USA tvingas till någon form av eftergifter. Mindre angrepp från den ryska sidan kan inte uteslutas, men en fullskalig invasion av Ukraina är extremt osannolik. USA kommer att försöka hålla de eftergifter de gör bakom kulisserna och utmåla varje utgång som en seger. Men det som allt detta visar är att USA inte på något sätt är "tillbaka", och att Putin, som är fullt medveten om detta, utnyttjar situationen till fullo.

Situationen i Ukraina återspeglar världssituationen. När det kapitalistiska systemet befinner sig i en allmän tillväxtperiod och det finns tillräckligt med rovbyte att dela på mellan de olika ländernas kapitalistklasser, kan systemet framstå som stabilt. När systemet är i kris försöker varje nationalstat i stället gynna den egna härskande klassens intressen desto mer kraftfullt, vilket leder till slitningar och bråk som det vi nu bevittnar. Detta förvärras av krisen för USA-imperialismen, som inte längre kan diktera villkoren för världsrelationerna som den brukade, vilket tidigare bidrog till att stabilisera relationerna. I dag har USA-imperialismen tvärtom mer och mer blivit en faktor som bidrar till instabilitet. Den växande instabiliteten är det viktigaste kännetecknet på den period vi lever i. Den är en återspeglning av ett sjukt system.

Original: [Will Russia invade Ukraine?](#) Översättning: Stefan Kangas